

Informacije o daljnjem postupanju u vezi s pritužbom zabilježenom pod referentnim brojem CHAP (2015) 1071 – ažurirana verzija iz srpnja 2022.

Europska komisija zaprimila je velik broj pritužbi o mogućoj neusklađenosti radnih uvjeta počasnih sudaca u Italiji s različitim odredbama radnog prava EU-a.

Komisija je te pritužbe unijela u središnji registar pritužbi pod referentnim brojem CHAP(2015)1071.

Sud je 16. srpnja 2020. u predmetu C-658/18 UX¹ utvrdio da bi ti počasni suci trebali imati status radnika. Sud je 7. travnja 2022. u predmetu C-236/20² podsjetio na svoju prethodnu presudu i zaključio da bi, ako se počasni suci nalaze u situaciji usporedivoj s redovnim sucima, imali pravo na jednako postupanje u pogledu plaćenog godišnjeg odmora i socijalne zaštite.

Komisija je 15. srpnja 2021. odlučila pokrenuti postupak zbog povrede slanjem službene opomene Italiji jer njezino nacionalno zakonodavstvo koje se primjenjuje na počasne suce nije u potpunosti u skladu s radnim pravom EU-a. Prema mišljenju Komisije, talijansko zakonodavstvo nije u skladu s nizom odredaba Okvirnog sporazuma priloženog Direktivi 1999/70/EZ o radu na određeno vrijeme, Okvirnog sporazuma priloženog Direktivi 97/81/EZ o radu u nepunom radnom vremenu, Direktive 2003/88/EZ o radnom vremenu i Direktive 92/85/EEZ o trudnim radnicama. Nekoliko kategorija počasnih sudaca, konkretno počasni mirovni sudac (giudice onorario di pace), počasni zamjenik tužitelja (VPO) i počasni sudac na sudu (GOT), nema status radnika prema talijanskom nacionalnom pravu, nego se ti suci smatraju dobrovoljcima koji pružaju usluge na „počasnoj” osnovi.

Budući da nemaju status radnika, ne uživaju zaštitu radnog prava EU-a. Radi se o neprimanju naknada u slučaju bolesti, nesreće i trudnoće, obveznoj prijavi na Državni zavod za socijalno osiguranje za samozaposlene osobe, razlici u plaći i načinima isplaćivanja plaće, poreznoj diskriminaciji, nemogućnosti povrata sudskih troškova koji nastanu u disciplinskim postupcima i nepostojanju plaćenog roditeljnog dopusta. Osim toga, počasni suci nisu u dovoljnoj mjeri zaštićeni od zlouporabe uzastopnih ugovora o radu na određeno vrijeme i nemaju mogućnost dobivanja odgovarajuće kompenzacije za takvu zlouporabu. Nadalje, Italija nije uspostavila sustav za bilježenje dnevnog radnog vremena počasnih sudaca.

Italija je u prosincu 2021. donijela novo zakonodavstvo, no njime se navedena pitanja nisu riješila. Uvedene su nove odredbe koje se primjenjuju na određene počasne suce, no i dalje se postavlja pitanje usklađenosti s pravom EU-a. Komisija je stoga 15. srpnja 2022. Italiji uputila dodatnu službenu opomenu. Budući da se sporno nacionalno zakonodavstvo promijenilo, u ovoj fazi nije bilo moguće izdati obrazloženo mišljenje zbog postupovnih razloga.

Italija ima dva mjeseca za poduzimanje odgovarajućih mjera; u protivnom joj Komisija može odlučiti uputiti obrazloženo mišljenje.

¹Sud EU-a, C-658/18, *UX protiv Governo della Repubblica italiana*, ECLI:EU:C:2020:572.

²Sud EU-a, C-236/20, *PG protiv Ministero della Giustizia*, ECLI:EU:C:2022:263.

Komisija će na ovim internetskim stranicama obavješćivati podnositelje pritužbi o daljnjem postupanju u pogledu njihovih pritužbi.